

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΑΪΝΕ

(Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως 80ετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγαλειτέρου λυρικοῦ ποιητοῦ τῆς Γερμανίας)

Η λατρεία τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ ποιητοῦ Ἐρρίκου Χαΐνε πρὸς τὴ Γαλλία καὶ, προπάντων, πρὸς τὸ Παρίσι, ἦταν ἀπέραντη. Ὄταν, στὸ 1855, ἄρρωστος βαρεῖα πειὰ, ἐξέδωσε τὸ τελευταῖο του βιβλίο, ἔνοιωσε τὴ μεγαλειότητα ἴσως χαρὰ τῆς ζωῆς του, βλέποντας ὅτι τὸ ἔργο αὐτὸ προκάλεσε μεγάλο θόρυβο καὶ συζητήσεις.

Ἀπὸ τὸ κρεβάτι ὅπου ἔσθυνε μέρα μὲ τὴ μέρα, ἔγραψε τότε σὲ κάποιον φίλο του:

«Μία βδομάδα ὀλόκληρη μιλοῦσε τὸ Παρίσι γιὰ τὸ βιβλίο μου:... Ἀπασχόλησά δηλαδὴ μὴ βδομάδα τὸ κέντρο τοῦ κόσμου: Αὐτὸ εἶνε μὴ καταπληκτικὴ, μὴ ἀπάνταστη τιμὴ γιὰ ἓνα Γερμανὸ πού φύλαγε γουρουνία στὴν πατρίδα του:»

Τὴν ἴδια ἐπίσης χαρὰ ἔνοιωσε ὁ ἄρρωστος ποιητής, ὅταν, ἔπειτ' ἀπὸ λίγες μέρες, πῆγε νὰ τὸν δῆ ὁ ἐβδομηνταπεντάρης πειὰ Βερανζέρος καὶ νὰ τοῦ ἐκδηλώσῃ τὸ σεβασμὸ του.

Μὰ καὶ γενικῶς ὅλοι οἱ διάσημοι Γάλλοι τῆς ἐποχῆς τοῦ ἐδειχναν τὴ μεγαλιότητα ἐκτίμησι. Ὁ διάσημος πολιτικός Θιέρσο, ἦταν φίλος του, ὅπως καὶ ὁ Μυσσέ, τοῦ ὁποίου θαύμαζε τὸ «λαμπρὸ» ἐρωτικὸ παρελθόν. Συνεδέετο ἀκόμα φιλικὰ μὲ τὸν

Βίκτωρα Οὐγκώ, μὲ τὸν Θεόφιλο Γκωτιέ, μὲ τὸν Μπαλάζ, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐμπιστευόταν ὅλα τὰ τραλλὰ του ὄνειρα. Ἐνοιώθη θεθεῖα φιλία καὶ ζωηρὸ θαυμασμὸ γιὰ τὴ Γεωργία Σάνδη, γιὰ τὴν ὁποία ἔλεγε πὼς ἦταν «ὁ μεγαλιότερος συγγραφεὺς τῆς Γαλλίας μετὰ τὴν ἐπανάστασι, μὴ μεγαλοφυῖα τολμηρὴ καὶ μοναδική». Τῆς ἀφιέρωσε μάλιστα σελίδες ὀλόκληρες, στίς ὁποῖες παρέβαλλε τὴν ὀμορφιά της μὲ τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου. Παρ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως καὶ παρ' ὅλα ὅσα ἐγράφησαν σχετικῶς, ὁ Χαΐνε δὲν ἀγάπησε ποτέ τὴ Γεωργία Σάνδη. Ἡ παρισινὴ πού ἀγάπησε ὁ μέγας Γερμανὸς ποιητής ἦταν μὴ νεαρὰ πωλήτρια κάποιου καταστήματος γαντιῶν, ἡ Εὐγενία Μυρά, τὴν ὁποία ἐπωνόμασε Ματθίλδη. Τὴν ἀγάπησε τόσο, ὥστε δὲν ἔργησε νὰ συνδεθῇ στενὰ μαζύ της, καὶ νὰ τὴν ἐγκαταστήσῃ στὸ σπίτι του, ὅπου καὶ ἔμεινε μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ ποιητοῦ...

Στὸ σπίτι αὐτὸ πού θρῆσκονταν στὴν ὁδὸ Ἀμστερνταμ, ὁ Ἐρρίκος Χαΐνε ἔσθυνε ἀπὸ μέρα σὲ μέρα, ὡς ἀποτέλεσμα μὴ ὑποληφματίωσι. Ἐξαφνα, στίς 13 Φεβρουαρίου 1856 τὸ θράδυ, μὴ ξαφνικὴ ἀδιαθεσία τὸν ἔπιασε, γιὰ τὴν ὁποία ὅλοι ὑπέθεσαν πὼς ἦταν μὴ κρίσις τοῦ στομάχου, ἄσχετη μὲ τὴν ἄρρωστειά του.

Ἐμετοὶ συνεχεῖς τὸν βασάνιζαν ὅλη τὴ νύχτα. Τὸ πρωτὶ, ἡ νοσοκόμα πού ἔμεινε μονίμως κοντὰ του, ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ λίγο καὶ ἔστειλε νὰ φωνάξουν τὸ γιατρὸ του, δόκτορα Γκρουμπύ.

Μὰ ὁ δόκτωρ Γκρουμπύ δὲν βρέθηκε πουθενὰ καὶ ἔφεραν τὸ γιατρὸ τῆς συνοικίας, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν κατάλαβε τίποτε.

Ὄταν τέλος, ὁ δόκτωρ Γκρουμπύ πῆγε κατὰ τὸ θράδυ, διέταξε παγωμένες κομπρέσες πού, ἔφεραν μὴ προσωρινὴ θελήτωσι τῆς καταστάσεως τοῦ ποιητοῦ.

Τότε, ὁ Χαΐνε σήκωσε τὸ τρεμάμενο χέρι του, καὶ καρφώνοντας τὰ βλέμματά του στὰ μάτια τοῦ γιατροῦ, τὸν ρώτησε:

— Πέστε μου τὴν ἀλήθειά!

Ἡ φωνή του ἦταν πνιγμένη ἀπὸ θλίψι. Καὶ ἔπειτα ἐπρόσθεσε:

— Ἐφθασε λοιπὸν τὸ τέλος μου;

Ὁ γιατρός βλέποντας τὴν ἔκφρασι τοῦ προσώπου του, δὲν βρῆκε τὸ θάρρος νὰ τοῦ πῆ ἓνα παρηγορητικὸ ψέμα.

Ἐσκυψε μόνον τὸ κεφάλι του καὶ ἔσφιξε μέσα στὰ χέρια του τὸ χέρι τοῦ ἐτοιμοθάνατου.

Κατόπιν ὁ γιατρός διευθύνθηκε πρὸς τὴν πόρτα γιὰ νὰ ξυ-

πνήσῃ τὴ Ματθίλδη, ἡ ὁποία κοιμόταν στὸ πλαῖνὸ δωμάτιο.

— Ὄχι, τοῦ εἶπε τότε ὁ Χαΐνε, ἀφήστε τὴν νὰ κοιμηθῇ. Ἐλπίζω ἀκόμα νὰ ζῆσω ὡς ὅτου νὰ ξυπνήσῃ.

Ὅλες ἡ τελευταῖες σκέψεις τοῦ μεγάλου ποιητοῦ ἦσαν ἀφιερωμένες στὴν Ματθίλδη καὶ στὴν μητέρα του. Κατηγοροῦσε τὸν ἑαυτὸ του, γιὰ τὸ δὲν εἶχε γράψῃ στὴ γρηὰ κυρία Χαΐνε, ὅσο μπιροῦσε ἀκόμα νὰ τῆς γράψῃ.

Ἐπίσης, στίς ὕστατες αὐτες στιγμῆς, τὸν στενοχωροῦσε τὸ οικονομικὸ ζήτημα. Δὲν εἶχε πειὰ χρήματα. Κ' ἡ Ματθίλδη, μόνις ξύπνησε τοῦ παραπονέθηκε σχετικῶς. Τότε τὰ χεῖλη τοῦ Χαΐνε σάλεψαν ἑλαφρὰ καὶ τῆς ψιθύρισε παρηγορητικὰ:

— Μὴν κλαῖες κι' ὅλα θὰ διορθωθοῦν... Αὐριο, μεθαῦριο, ὁ ἐκδότης μου κ. Λεβύ θὰ σοῦ στείλῃ ἓνα σακκὶ σκοῦδα.

Ὅλοι περάσαν τὰ λόγια του αὐτὰ γιὰ ἓνα παραλήρημα μελλοθανάτου.

Τὴν ἐπομένη ὅμως τῆς κηδείας τοῦ ποιητοῦ — τῆς ὁποίας τὰ ἔξοδα πλήρωσε κάποιος φίλος του — ἔνας παράδοξος νάνος,

ντυμένος στὰ μαῦρα μπῆκε στὸ ἔρημο πειὰ σπίτι του, κρατώντας ἓνα σακκουλάκι νομίσματα στὸ χέρι. Ἐκανε ἐκεῖ μὴ βαθυτάτη ὑπόκλισι καὶ εἶπε πὼς ἔφερνε τὰ χρήματα πού ὁ ἐκδότης Μισέλ Λεβύ χρωστοῦσε στὸν ποιητὴ γιὰ τὴ γαλλικὴ ἔκδοσι τῶν ἔργων του.

Κατὰ τὴ μακρὰ νύχτα τῆς ἀγωνίας πού ἐπακολούθησε, μόνον ἡ νοσοκόμα Κατερίνα Μπουρλυῶ θρῆσκονταν κοντὰ στὸν ποιητὴ. Μὲ τὸ πρόσωπό της τὸ σκαμμένο ἀπὸ τὶς ἀγρύπνιες κοντὰ σὲ ἄρρωστους, μὲ τὸ μαῦρο σάλι μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε τυλιγμένο τὸ κεφάλι της, φαινόταν ἄπερισσότερο ἀπὸ ποτὲ ὅτι ἄξιζε τὸ ἐπιθετο πού τῆς εἶχε δώσει ὁ Χαΐνε: «Ἡ Κυρὰ Δυστυχία».

Ὄταν ἡ Κατερίνα κατάλαβε ὅτι τὸ μοιραῖο πλησιάζει, κάλεσε τὴν ἀδελφὴ τοῦ ποιητοῦ Παυλίνα. Λυπήθηκε νὰ ξυπνήσῃ τὴ Ματθίλδη πού κοιμόταν ἤσυχά στὸ διπλάνο δωμάτιο.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ἐρρίκου εἶχε γίνῃ πειὰ σὰν τὸ κερί κ' ἦταν γεμάτο μελανοὺς ἴσκιους. Τὸ σῶμα του εἶχε ἀπομείνει ἀσάλευτο. Τὰ χεῖλη του ὡστόσο ψιθύριζαν ἀποσπάσματα ἀπὸ μὴ ἐπιστολὴ πρὸς τὴν μητέρα του, τὴν ὁποία ἔσκόπευε νὰ γράψῃ τὴν ἄλλη μέρα, καὶ τὴν ὁποία δὲν θάγραφε ποτέ. Διατηροῦσε πλήρη τὴν πνευματικὴ του διαύγεια καὶ περιμένε τὸ θάνατο

μὲ ὅλες τὶς αἰσθήσεις του ξυπνημένες.

Τέλος, ἓνα τέταρτο τῆς ὥρας πρὸ τοῦ μοιραίου, ξύπνησαν καὶ τὴ Ματθίλδη. Ὄταν μπῆκε μέσα, ἡ νοσοκόμα τῆς ψιθύρισε σκληρὰ: «Ὅλα τελειώσανε!»

Μὰ ὁ Χαΐνε δὲν εἶχε πεθάνει ἀκόμα. Καὶ ἡ Ματθίλδη ἄκουσε ἓνα στριγγὸ ρόγχο νὰ θγαίνῃ ἀπὸ τὸ λαιμὸ του. Ἐπειτα τὸν εἶδε νὰ τινάζεται καὶ νὰ πέφτῃ ἀσάλευτος μὲ τὸ κεφάλι του πρὸς τὰ πίσω.

Ὁ Ἐρρίκος Χαΐνε εἶχε πεθάνει...

«Θέλω ἡ κηδεία μου νὰ εἶνε ὅσο τὸ δυνατόν πὸ μέτρια καὶ τὰ ἔξοδά της νὰ μὴν ὑπερβοῦν τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας τοῦ πὸ ἀπλοῦ ἀστοῦ».

Αὐτὰ ἔγραφε ὁ Χαΐνε στὴ διαθήκη του.

Στίς 20 Φεβρουαρίου 1856, στίς ἔντεκα τὸ πρωτὶ ἓνας μικρὸς ὄμιλος περιμένε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ νεκροῦ ποιητοῦ, τὸ ὁποῖο μιάμιση ὥρα πρὸ τῆς κηδείας, ἡ πολυαγαπημένη του Ματθίλδη

(Συνέχεια στὴ σελίδα 44)

Ὁ Ἐρρίκος Χαΐνε

Ο ΕΡΩΣ ΤΟΥ ΤΟΝΥ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 25)

«Όταν ό Τόνυ συνάντησε για πρώτη φορά τη λαίδη Ράϋκ ή συγκίνησι του έπνιξε τή φωνή. Κοκκίνισε, τά έχασε κι' έγινε τόσο δειλός πού κι' αυτή η λαίδη Ράϋκ παραξενεύθηκε:

— Αυτό είνε τó παιδί που έπρεπε νά φοβήθῃ; Τί άστείο!..

Και για νά τó καλοπιάση, τó πήρε κοντά της, τó χάιδεψε και τó γέμισε φιλία. Ό Τόνυ παραδосως όμως είχε άρχισει νά χάνη πάλι τήν εύθυμία του. Και η κατάσταση του χειροτέρευε, όταν ή λαίδη Ράϋκ παντρεύθηκε τόν Γκλίντερ.

Μετα από λίγον καιρό έγινε άγνωριστος. «Όταν ήταν μόνος έχυνε δάκρυα πικρά για τήν έγκατάλειψί του. Καταλάβαινε ότι κανείς πειά δέν ενδιαφερόταν γι' αυτόν. Ό Βίλτερ είχε αγαπήσει τήν ώμορφη γκουβερνάντα του κι' ό πατέρας του τή λαίδη Ράϋκ. Κι' αυτόν τόν είχαν ξεχάσει σαν ένα πραγμα άχρηστο.

Πρώτη ή Μίτου πρόσεξε τη στενοχώρια του και τó είπε στη λαίδη. Κι' ένα πρωί, τήν ώρα πού έκανε τήν τουαλέττα της, ή λαίδη τόν φώναζε κοντά της.

— Έλα δώ, Τόνυ, τού είπε, τί έχεις κ' είσαι τόσο μελαγχολικός; Μάλλωσες με τούς φίλους σου;

Ό Τόνυ κούνησε άρνητικά τó κεφάλι.

— Μήπως νομίζεις ότι σε παραμελήσαμε;

Και πάλι ό Τόνυ άρνήθηκε με πείσμα.

— Ό Τόνυ, είπε ή Μίτου χαμογελώντας, από μικρός είνε έρωτευμένος μαζί σας. Κάθε μέρα σταμάταγε σέ μιá θιτρίνα και θαύμαζε τó πορτραίτο πού σας έχει φτιάξει ό μίστερ Βίλτερ...

— Αλήθεια, Τόνυ; τόν ρώτησε ή λαίδη μ' ένα παράξενο χαμόγελο στά χείλη. Κρίμα μόνο πού τó μαθαίνω τόσο άργά!... Και ξέσπασε σ' ένα εύθυμο γέλιο.

Ό Τόνυ ήταν κατάχλωμος. «Ένοιωθε κάτι νά σπάη στήν καρδιά του. Και μ' ένα άγριο ξεφωνητό πόνου έφυγε έξαλλος από τó δωμάτιο.

— Τά σημερινά παιδιά, είπε ή λαίδη Ράϋκ στήν Μίτου, είνε, μά τήν αλήθεια, πολύ παράξενα. Φαντάσου αυτό τó μικρό νά είνε έρωτευμένο με τήν γυναίκα του πατέρα του. «Α, θά γελάση πολύ ό Γκλίντερ.

Κι' αλήθεια ό πατέρας του Τόνυ γέλασε πολύ μ' αυτήν τήν άποκάλυψι.

— Νά μού φέρης αυτόν τόν παράξενο μικρό, φώναζε στή Μίτου! Θέλω νά εξακριβώσω αυτές τις περιεργες σκέψεις του.

Μά όσο και νά έψαξαν δέν τόν βρήκαν πουθενά. Άργά τó απόγευμα μονάχα ό κηπουρός του σπιτιού ανέκάλυψε τόν Τόνυ νά κρέμεται μ' ένα σχοινί από τά κλαδιά ενός δέντρου.

Ό Τόνυ Γκλίντερ είχε αυτοκτονήσει γιατί τόν είχαν τόσο κοροιδέψει και γιατί δέν έπίστευαν ότι ένας μικρός μπορούσε νά έχη καρδιά και ν' αγαπήση μ' έναν μεγάλο και ιδανικό έρωτα.

Κι' αυτό τó τραγικό τέλος του Τόνυ έγινε ή άφορμή νά ξανάρθη ή θλίψι στό σπίτι του Γκλίντερ. Χώρισε ό πατέρας του Τόνυ με τήν λαίδη Ράϋκ, κι' άφωσιώθηκε στήν ανάμνησι αυτού του έκπληκτικού παιδιού του πού πέθανε από τó λάθος του δεύτερου γάμου του.

ΤΖΩΡΤΓ ΦΟΛΝΤΙΝΓΚ

ΠΩΣ ΝΑ ΓΙΝΕΤΕ «ΓΟΗΤΕΣ»

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 28)

«Αν δέν ξέρη νά παίξη τένις, θά μωρη νά παίξη πιάνο ή μπάντζο ή σαξόφωνο, αν δέν ξέρη νά φουσκώνη ένα λάστιχο αυτοκινήτου, θά μωρη νά κολυμπάη θαυμάσια ή νά παίξη μπόξ. Έπισης νά μάθη πώς νά τρώη, πώς νά χαιρετάη, πώς νά στέκεται, πώς νά ντύνεται, πώς νά συνιστά τόν έαυτόν του και τούς άλλους, πού πρέπει νά καπνίζη και πώς νά έκφράζη τή χαρά του για ένα εύτυχές γεγονός ή τήν συμπάθειά του σέ περιπτώσεις άτυχήματος. Γρόποι, κοινοτοπία, φυσικαί άσκήσεις και γενικές γνώσεις για κάθε πράγμα είνε άπαραίτητα σέ κάθε νέο πού θέλει νά ξεχωρίση από τούς άλλους. Έκτός όμως από όλα αυτά είνε και κάτι άλλο, σπουδαίο κατά τήν αντίληψί μου και τó κυριώτερο στοιχείο για τήν έπιτυχία: ή τέχνη τής συνομιλίας. Μή φαντασθήτε ότι πρόκειται για κάτι τó έξαιρετικό. Άπλούστατα ή συνομιλία άρχίζει όταν συναντηθούν δυό άνθρωποι. Μά δέν είνε πάντα εύκολη. Δυό έμποροι ή δυό φίλοι μωρουν θαυμάσια νά συνομιλήσουν άκόμα και με μισόλογα. Άλλά όταν ένας νέος συναντήση ένα κορίτσι, ή συνομιλία τότε γίνεται έξαιρετικά δυσχερής. Κι' έδω άκριβώς έγκείται τó μυστικό τής έπιτυχίας στή ζωή και στόν έρωτα. Μάθετε λοιπόν πρώτα νά μιλάτε με τις γυναίκες. Μά τέτοια συνομιλία δέν διδάσκειται όπως ένας χορός ή ένα μάθημα χημείας. Θέλει έμπνευσι, τάκτ, έξυπνάδα, έπιδεξιότητα. Παρ' όλα αυτά, νομίζω πώς μωρὼ νά σας δώσω μερικές χρήσιμες συμβουλές. Κατά γενικό κανόνα, προσέχετε νά μη μένετε ποτέ σιωπηλός όταν βρίσκεσθε με μιá γυναίκα. Η σιωπή είνε ένδειξις δειλίας ή κουταμάρας. Γιατί όταν βρίσκεται κανείς μ' ένα ώμορφο κορίτσι και δέν λέει τίποτε, αυτό σημαίνει ότι ή είνε δειλός ή είνε θλάκας. Και στις δυό περιπτώσεις λοιπόν δέν έχει καμμιá έλπίδα έπιτυχίας. Προσπαθείτε νά μιλάτε. Μά πώς; Αυτό είνε ζήτημα έμπνεύσεως τής

ΝΕΕΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΙΑ ΜΕ ΤΟ ΣΤΑΧΤΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 21)

σαν από γυναίκες έρωτευμένες παράφορα μαζί του. Τ' άλλα, ήσαν γράμματα από γυναίκες πάλι πού τού εξέφραζαν τόν θαυμασμό τους και τήν τρυφερή τους συμπάθεια. Δώδεκα κορίτσια ενός άριστοκρατικού παρβεναγωγείου τού είχαν γράψει ένα φλογερό έρωτικό γράμμα, στό όποίο τόν άποκαλοΰσαν «Ι δ α ν ι κ ό ή ρ ω α» και «ύπέροχο άνδρα»!

— Σας παρακαλώ, νά τά κάψετε... Μού είπε ό Καλλεμέν μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο.

»Έπειτα ζήτησε ένα ποτήρι νερό και τó ήπια σιγά-σιγά, θυσιμένος στις σκέψεις του. Τέλος, με σταθερό θήμα, θγήκε από τó κελλί του.

»Έκείνη τη στιγμή, μέσα στή νεκρική σιωπή του διαδρόμου άκούστηκε μιá καθαρή φωνή πού έλεγε:

«Χαίρε, ω τελευταίο μου πρωί!»

»Ήταν ό Μοννιέ, ό συνένος του Καλλεμέν, πού τραγουδούσε τó τελευταίο ξύπνημά του.

»Ό Καλλεμέν προχώρησε στό διάδρομο και μόλις αντίκρουσε τόν άνακριτή Ζιλμπέρ, τού φώναζε θυμωμένα:

— Δέν είνε στιγμή τώρα νά μάς δείχνης τó παληόμουτρό σου!...

»Έπειτα όμως συνήλθε και τού είπε μ' εύγένεια:

— Σας ζητώ συγγνώμη. Είμαι λιγάκι νευρικός, σήμερα τó πρωί...

»Ό δήμιος Ντεμπλέρ και οι βοηθοί του τόν προσέλαξαν κατόπιν για τήν «τουαλέττα» τής έκτελέσεως. Ό Καλλεμέν, ό Σουντύ κι' ό Μοννιέ δέθηκαν σέ τρεις καρέκλες...

»Μετα τήν «τουαλέττα» τους, δεμένοι πισθάγκωνα, ώδηγήθηκαν στήν αΰλη τής φυλακής, κι' έμπήκαν στό άπαίσιο κάρρο τής λαιμητόμου. Έτσι έπέρασαν τά τριακόσια μέτρα πού τούς χώριζαν από τήν καρμανιόλα.

»Στις 4 και 35', ό δήμιος Ντεμπλέρ έπλησίασε τó κάρρο και κατέβασε πρώτα τόν Σουντύ. Ήταν πελιδόνος. Έτρεμε σύγκορμος και δέν μωρουσε νά περπατήση. Άποχαιρέτησε τούς συντρόφους του με μιá κλαψιάρικη φωνή κ' ύστερα ψέλλισε:

— Μά... κάνει... κρύο... σήμερα!

»Οι βοηθοί του δημίου τόν έσπρωξαν στή λαιμητόμο. Ιό μαχαίρι της άστραψε μιá στιγμή και τó κεφάλι του Σουντύ κυλίσθηκε μέσα στό κοφίνι.

— Ό άλλος τώρα... έκανε ό δήμιος.

»Ήταν ή σειρά του Καλλεμέν. Ό άρχηγός τής συμμορίας με τó «σταχτι αυτοκίνητο» παρουσιάσθηκε ψυχραιμός και μ' ένα περιφρονητικό χαμόγελο στά χείλη. Μπροστά στή λαιμητόμο κύτταξε εκείνους πού γούρλωναν τά μάτια τους για νά ιδούν καλύτερα και τούς είπε:

— Είνε ώμορφο θέαμα ό θάνατος ενός ανθρώπου, έ;

»Κι' έφτυσε πρὸς τó μέρος τους.

»Έπειτα φώναξε στό δήμιο:

— Έμπρός! Μήν άργής! «Ας τελειώση αυτή ή κωμωδία!...

»Με τó ίδιο θάρρος αντίκρουσε τή λαιμητόμο κι' ό Μοννιέ. Αυτό λοιπόν τó τέλος είχαν οι τρεις θρυλικοί έγκληματσία τής συμμορίας με τó «σταχτι αυτοκίνητο».

ΑΝΤΡΕ ΣΑΡΠΑΝΤΙΕ

ΠΩΣ ΠΕΘΑΝΕ Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΙΤ'ΙΝΕ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 43)

είχε έγκαταλείψει. Λένε μάλιστα ότι τήν είδαν νά φεύγη με κάποιο φίλο της, με τόν όποίο άπατούσε τόν ποιητή...

Μεταξύ αυτών πού παρακολούθησαν τήν κηδεία ήσαν ό Θεόφιλος Γκωτιέ κι' ό Άλέξανδρος Δουμάς.

Μέσ' στό έρημο κοιμητήριο, τοποθέτησαν τó φέρετρο γρήγορα και χωρίς καμμιá έπισημότητα σ' ένα προσωρινό τάφο. Ούτε ένα τραγούδι, ούτε ένας ψαλμός δέν συνώδευσε τή δουλειά των νεκροβαπτών. Στά μεγάλα μάγουλα του Δουμά κυλούσαν άφθονα δάκρυα και τó παχύ στόμα του συνεστέλλετο από σπασμούς...

Ό μεγαλειότερος λυρικός ποιητής τής Γερμανίας, είχε κηδευθή σαν τόν πιό άσήμαντο αστό...

στιγμής. Σε κάθε γυναίκα φαίνεται κανείς εύχάριστος με διάφορο τρόπο. Είνε ζήτημα «διαγνώσεως», έκτιμήσεως τού... αντιπάλου! «Όταν συνομιλήτε μ' ένα εύθυμο και γελαστό κορίτσι, αφήστε κατά μέρος τή σοβαρότητα. Καθώς βλέπετε λοιπόν, ή συνομιλία με ένα κορίτσι είνε ύπόθεσις συντονισμού. Πρέπει νά παίρνετε πάντα τόν τόνο της. «Όταν δέ βρίσκεσθε στό ίδιο επίπεδο, βλέπετε τότε ότι ή συνομιλία γίνεται εύκολη και εύχρηστη και για τούς δυό. Αυτό είνε τó μυστικό τής έπιτυχίας στις γυναίκες και σ' αυτό άκριβώς στήριξα τήν έπιτυχία τού τύπου μου.

ΦΡΑΝΣΟ ΤΟΝ